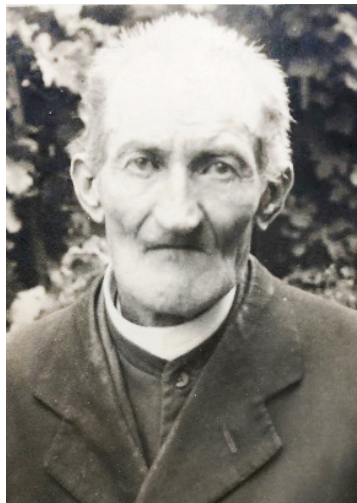

UPLYNULO 150 ROKOV OD NARODENIA RÍMSKOKATOLÍCKEHO KŇAZA ELEKA RAJCSÁKA (1874 – 1949)

Júlia KOTRUSOVÁ

Elek Rajcsák

Zdroj: Farská kronika obce
Čečejevce

Elek Rajcsák sa narodil v obci Čečejevce dňa 21. februára 1874 do rodiny mlynára Štefana Rajcsáka a jeho manželky Márie, rod. Hriczu, ktorá bola gréckokatolíčka. Mal dve sestry Julianu (*25. október 1870) a Margitu (*13. február 1884).¹ Prvé vzdelanie získal na katolíckej ľudovej škole v Čečejevciach. V štúdiu ďalej pokračoval na premonštrátskom gymnáziu v Košiciach, kde následne vstúpil do seminára. Za rímskokatolíckeho kňaza bol 26. júna 1897 vysvätený košickým biskupom Žigmundom Bubitsom. Primície mal v Čečejevciach 11. júla 1897. Ako kaplán pôsobil mesiac vo farnosti Hernádkércs (Maďarsko). Dňa 1. septembra 1897 bol dislokovaný na farnosť Abaújszántó (Maďarsko), kde ako kaplán zotrval tri roky. Od 1. júla 1900 pôsobil rok a päť mesiacov na farnosti v Moldave nad Bodvou, odkiaľ ho preložili do Košíc, kde sedem rokov vypomáhal ako kaplán, ale pracoval aj ako katechéta. Potom ako odišiel čečejevský farár Peter Degró do dôchodku vymenoval

košický biskup Augustín Fischer-Colbrie 1. decembra 1908 Eleka Rajcsáka za jeho nástupcu. Vo farnosti Čečejevce pôsobil aj ako notár dištriktu a od roku 1938 ako vicedekan. Dňa 1. novembra 1941 odišiel po 33 rokoch služby Bohu do dôchodku. O jeho rozlúčke s veriacimi písali aj noviny *Felvidéki Ujság* (titulok *Rajcsák Elek – csécsi esperes-plébános búcsúztatása*). Konala sa v priestoroch miestnej školy, kde mu veriaci spoločne s riaditeľom školy, žiakmi, reformovaným kazateľom Františkom Kovácsom, rímskokatolíckym farárom Jánom Blaškom a predstaviteľmi miestnych spoločenstiev (hasiči, spotrebné družstvo, mládežníci) pripravili príjemné posedenie, počas ktorého mu poďakovali za jeho pôsobenie v obci. Zomrel v Čečejevciach dňa 19. mája 1949.

Svoje spomienky na obec Čečejevce zaznamenal vo farskej kronike, ktorú začal písať 19. novembra 1947 ako sedemdesiattriročný. V tomto období už v obci nepôsobil ako farár, bol už šesť rokov na dôchodku. Ako zaznamenal v kronike: „*Dokedy ma Pánboh ešte ponechá na tomto svete neviem, ale za to, že som ešte tu mu patrí veľká vďaka. So šťastím môžem povedať, že doteraz som nepotreboval ani doktora ani pálenku.*“ Do kroniky zaznamenával prevažne retrospektívne. Cenné sú najmä jeho záznamy

1 Juliana sa narodila 25. 10. 1870 v Čečejevciach. Vydala sa za Michala Böszörményiho. Zomrela 1. 5. 1945. Margita sa narodila 11. 2. 1884. V roku 1904 emigrovala do USA, no s bratom udržiavala kontakt. V kronike je uvedená aj jej poštová adresa v USA.

k svetovým vojnám, miestnemu školstvu alebo národnostným pomerom v obci. Vo vedení kroniky pokračovali aj jeho nástupcovia a kronika dodnes patrí medzi cenný pramenný materiál k dejinám obce, keďže archívny materiál z činnosti úradov pôsobiacich v obci sa zachoval iba torzovito.

Duchovná služba Eleka Rajcsáka v obci Čečejevce začala v decembri 1908, potom ako miestny farár Peter Degró v novembri toho roku požiadal o odchod do dôchodku. Jediný kto sa zaujímal o miesto čečejevského farára bol Elek Rajcsák. Krátko po svojom príchode do obce požiadal veriacich, aby rozšírili maštal' pre kone a žiadali aj rekonštrukciu fary. Plánoval postaviť sklad, komoru a prístrešok pre koč. Len čo sa zabýval na fare, prišli za ním veriaci a žiadali ho o založenie spotrebného družstva. Súhlasil a družstvo bolo založené 26. marca 1909 pod číslom 2589. V roku 1925 bolo v obci pod jeho ve-

Pohrebné miesto Eleka Rajcsáka.
Zdroj: www.virtualnycintorin.sk

dením založené aj úverové družstvo. Ako farár pôsobil v obci dlhých 33 rokov. Svoje účinkovanie zhodnotil v kronike slovami: „Nikto nemôže byť prorokom vo svojej vlastnej domovine.“ Farár Imrich Sedlák si na neho v kronike spomína takto: „Bol tvrdý, pracovitý chlap. Nikdy nebol u lekára, liekov neprijal. Všetko rozdal chudobe. Mal rád aj cigánov.“ V deň jeho smrti, 19. mája 1949, sa v obci konala birmovka, na ktorej sa ešte zúčastnil, ale necítil sa dobre a napoludnie náhle zomrel. Je najdlhšie pôsobiacim farárom v obci. Pochovaný je na miestnom cintoríne (hrobové miesto B/235).

Použitá literatúra:

- Farská kronika Čečejevce* (Historia domus. A čečejevcei rk. plebania története a legré-gibbkortól napjainking).
- Felvidéki ujság*, 19. november 1941, č. 265, s. 4.
- PELEGRIN, Július. *Čečejevce*. Čečejevce : Obec Čečejevce, 2007. 126 s. ISBN 80-969721-8-0.
- HIŠEM, Cyril. *Dejiny Košického arcibiskupstva VI. Košické presbytérium (1804 – 2006)*. Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška, 2006. 351 s. ISBN 80-7165-588-0.
- ZUBKO, Peter – PETRUŠKA, František. *Necrologium Archidioecesis Cassoviensis MMX-XII (1804-2022)*. Košice : Košická arcidiecéza, 2022. 286 s. ISBN 978-80-570-3812-2.